

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร , 2537. สถิติการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ปี 2537 . ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการ

เกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร

กล้าณรงค์ ศรีรอดและเกื้อกุล ปิยะจอมขวัญ , 2543. เทคโนโลยีของแปรง พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เทียมใจ คมกฤส , 2542. กายวิภาคของพฤษฯ.สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.พิมพ์ครั้งที่ 4

ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รัชชัย รัตน์เสก และ ศิวพร ธรรมดี , 2542. พันธุ์ไม้ผลการค้าในประเทศไทย: คู่มือเลือกพันธุ์

สำหรับผู้ปลูก.สำนักพิมพ์รั้วเขียว.พิมพ์ครั้งที่ 1.

ปราณี อ่านเปรื่อง, 2547. เอนไซม์ทางอาหาร.สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์ครั้งที่ 4.

เพชรวิ เหมือนวงษ์ญาติ, 2539. น้ำสมุนไพร:การเตรียมน้ำดื่มที่มีสรรพคุณทางยาและมีคุณค่าทาง

อาหาร .สำนักพิมพ์เมดิคัลมีเดีย.พิมพ์ครั้งที่ 3

วินัย คะห์ลันและคณะ ,2545. อาหาร โภชนาการ แลละผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร.ฝ่ายเอกสารและ

ตำรา คณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศิวพร ศิวเวชช อุดม กาญจนปกรณชัย และโอฬาร ตันจวีรุฬห์, ม.ป.ป. ผลิตภัณฑ์อาหารจากพุทรา,

สถาบันค้นคว้าและพัฒนาาระบบเกษตรในเขตวิกฤต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมบัติ เศษะภิญญาวัฒน์ , 2544. สรีรวิทยาของพืช. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.พิมพ์

ครั้งที่ 3.ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมพล ประคองพันธ์ , 2529. การพัฒนาตำรับยาน้ำ. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สุวิมล ตันจวีรุฬห์, 2548. สารอาหาร อาหารหลัก และการกำหนดรายการอาหาร.สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2537. สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2537 ที่ว่าราชอาณาจักร. สำนักนายก

รัฐมนตรี

อรพินท์ บรรจง , ธรา วิริยะพานิช และ อุไรพร จิตต์แจ้ง, 2538 . คู่มือการประเมินปริมาณอาหาร.

ฝ่ายโภชนาการชุมชน สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

เอกชัย พฤษอำไพ และ ศิริชัย บุลวัธนา , 2531. พุทรา. สำนักพิมพ์ฐานเกษตรกรรม

ภาษาอังกฤษ

- Askar et.al , 1990. Polysaccharides and cloud stability of tropical nectars. In: Proceedings of the International Federation of Fruit Juice Producers Symposium, Paris: 207-223.
- Banwart ,G.J.1983. Basic Food Microbiology. Westport : AVI Publishing company , Inc.
- Brand-Williams W, Cuvelier ME, Berset C. 1995. Use of a free radical method to evaluate antioxidant activity. *Lebensmittel Wissenschaft und Technologie* 28:25–30.
- Crandall, P.G., Matthews, R.F. and Baker, R.A. 1985. Citrus beverage clouding agents-review and status. *Food Technol.* 37(12):106-109.
- Criqui MH, Ringel BL. 1994. Does diet or alcohol explain the French paradox *Lancet* 344:1719–23.
- Dinsmore, H.L. and S. Nagy. 1972. Colorimetric Furfural Measurement as an Index of Deterioration in Stored Citrus Juices. *J. Food Sci.* 37: 768 .
- D.R. Kashyap et al ,2001. Applications of pectinases in the commercial sector: a review. *Bioresource Technology* 77 : 215- 227.
- Espachs-Barroso et.al , 2003 . Cloud stability, color, and extraction yield of a natural clouding agent obtained from orange peel by an enzymatic treatment. *Eur Food Res Technol* 216:312-318
- F. Lipnizki, J. Olsson and G. Tragardh , 2002 . Scale-up of pervaporation for the recovery of natural aroma compounds in the food industry Part 2: optimisation and integration *Journal of Food Engineering* 54 : 197–205
- Frank Will and Helmut Dietrich , 2003 . Characterization of residual pectins from raspberry juices. *Forschungsanstalt Geisenheim, Fachgebiet Weinanalytik und Getrankeforschung Geisenheim, Germany*
- Grassin, C., Fauquembergue, P., 1996. Fruit juices. In: Godfrey, T., West, S. (Eds.), *Industrial Enzymology*, second ed. Stockholm Press, New York, pp. 225-264.
- J. Zhao et al ,2006. Simultaneous determination of saponins and fatty acids in *Ziziphus jujuba* (Suanzaoren) by high performance liquid chromatography-evaporative light scattering detection and pressurized liquid extraction. *Journal of Chromatography* , 1108 : 188–194.
- Kadam S.S. and D.K. Salunkhe . 1995. Handbook of fruit science and technology. Marcle Dekker, New York Basel and HongKong. 611 p.

- Kashyap et.al , 2001. Applications of pectinases in the commercial sector: a review. *Bioresource Technology* 77 : 215-227
- Li Jin-wei, Ding Shao-dong and Ding Xiao-lin ,2005.Comparison of antioxidant capacities of extracts from five cultivars of Chinese jujube *Process Biochemistry* 40: 3607–3613
- Loliger J ,1991. The use of antioxidants in foods. In: Aruoma OI, Halliwell B, editors. *Free radicals and food additives*. London: Taylor Francis p. 121–50.
- Macheix J., A. Fleuriet, and J. Billot. 1990. *Fruit phenolics*. CRC Press, Boca Raton, FL
- Morton, J. 1987. Indian Jujube :zizyphus mauritiana Lam. *Fruits of warm climates*. 272–275.
- Nagy S. 1980.Vitamin C contents of citrus fruit and their product : A reviews. *Journal Agriculture Food Chemistry*. 28: 8 – 18.
- Rolle, R. S. ,1998. Enzyme applications for agro-processing indeveloping countries: an inventory of current and potentialapplications. *World Journal of Microbiology & Biotechnology*, 14:611–619.
- Teresa Hernandez et.al , 1997. Variations in the phenolic composition of fruit juices with different treatments. *Z Lebensm Unters Forsch A* . 204: 151–155
- Wang J, Li LT and Dan Y, 2003.The correlation between freezing point and soluble solids of fruits. *J Food Eng* 60:481–4.

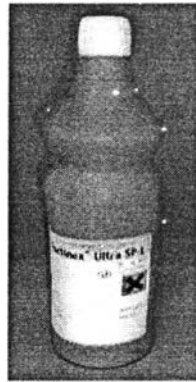
ภาคผนวก ก.

รายละเอียดของวัตถุดิบ สารเคมี และอุปกรณ์เครื่องมือ

1. รายละเอียดของเอนไซม์และพุทราพันธ์เมือง

1.1 เอนไซม์ทางการค้า Pectinex Ultra SP-L®

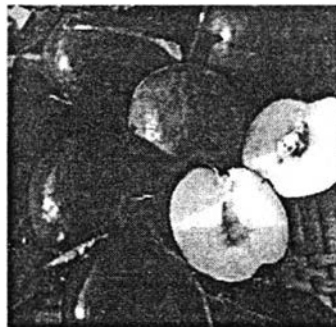
จากบริษัท Novo Denmark ซึ่งประกอบด้วยเอนไซม์ และเป็นของเหลวสีน้ำตาล ไม่มีกลิ่น แต่มีรสของอาหารเลี้ยงเชื้อปนเล็กน้อย มีกิจกรรม 1360 หน่วยต่อมิลลิลิตรต่อมิลลิลิตร ที่ pH 4.0 ของเอนไซม์ เมื่อใช้เอนไซม์ เป็นตัวอ่านค่ามาตรฐาน

รูป ก.1 เอนไซม์ทางการค้า Pectinex Ultra SP-L®

1.2 พุทราพันธ์พื้นเมือง

เปลือกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม เมื่อสุกเต็มที่และกลิ่นรสหอมแรง นิยมนำไปเชื่อมทั้งผล หรือบดละเอียดทั้งเม็ด เคี้ยวกับน้ำตาลแล้วอัดเป็นแผ่น สำหรับนำไปต้มเป็นน้ำพุทราพร้อมดื่ม

รูป ก.2 พุทราพันธ์พื้นเมือง

2. รายละเอียดของสารเคมี และวัสดุ

2.1 รายละเอียดของสารเคมี แสดงรายละเอียดของสารเคมี ไว้ในตารางที่ ก.1

ตารางที่ ก.1 สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย

สารเคมี	รุ่น : บริษัท
1. กรดซิตริก	Food grade : MERKS
2. น้ำตาลทราย	Food grade : มิตรผล
3. 2,2-diphenyl-1-pyrcil-hydrazyl	Analyze grade : Fluka
4. Folin ciocalteu phenol	Analyze grade : MERKS
5. วิตามินเอ	Analyze grade : Fluka
6. กรดอะซิติกเข้มข้น	Analyze grade : MERKS
7. กรดซัลฟูริกเข้มข้น	Analyze grade : MERKS
8. เอซิลแอลกอฮอล์ 99%	Analyze grade : MERKS
9. วิตามินอี (α- tocopherol)	Analyze grade : Fluka
10. โซเดียมไฮดรอกไซด์	Analyze grade : MERKS
11. วิตามินซี	Analyze grade : MERKS
12. โปแตสเซียมโซเดียมทาร์ทาเตรด	Analyze grade : MERKS
13. เฮกเซน	Analyze grade : MERKS
14. เมทานอล	Analyze grade : MERKS
15. ฟีนอล์ฟธาเลิน	Analyze grade : MERKS
16. สารละลายซาฟานิน	ศึกษากันท์พาณิชย์ กรุงเทพฯ
17. สารละลายเมทิลไวโอเลต	ศึกษากันท์พาณิชย์ กรุงเทพฯ
18. คาร์บอกซิลเมทิลเซลลูโลส	Analyze grade : MERKS
19. Potato dextrose agar	Analyze grade : MERKS
20. สารละลายไอโอดีน	ศึกษากันท์พาณิชย์ กรุงเทพฯ
21. แป้งดัดแปร Kreation BU 2	สยามมอดิฟายด์สตาร์ช
22. แป้งดัดแปร SMS	สยามมอดิฟายด์สตาร์ช
23. แป้งดัดแปร RHE - 10	ไทยวา
24. แป้งดัดแปร SAH	ไทยวา
25. แป้งดัดแปร SDA - 410	ไทยวา
26. แป้งดัดแปร SDC - 310	ไทยวา
27. Gum Arabic	วิทยาศรม กรุงเทพฯ
28. เพคติน	วิทยาศรม กรุงเทพฯ

2.2 รายละเอียดของวัสดุอุปกรณ์ ดังแสดงในตารางที่ ก.2

ตารางที่ ก.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

วัสดุอุปกรณ์	รุ่น : บริษัท
1. เครื่องบด	Tomex : Maxi Chopper
2. Water bath	DI Hetrothem : CB 60
3. pH meter	Schott : CG 840
4. เครื่องชั่งละเอียด	Sartorius : A200S
5. เครื่องชั่งแบบหยาบ	Sartorius : BA4100S
6. เครื่องเซนติฟิวจ์	Heraeus : CG 840
7. นาฬิกาจับเวลา	Cannon : CT-10
8. เทอร์โมมิเตอร์	Digigon : DT
9. ตู้บ่มเชื้อ	Memmert : B 20
10. Spectrophotometer	Shimadzu : UV-240 Graphicord ประเทศญี่ปุ่น
11. Autoclave	Tommy : SS-320
12. Hand refractometer	ATAGO : N1
13. เครื่องหมุนเหวี่ยงแยกขนาดอนุภาค	Moulinex : FruittiPro
14. ไมโครปิเปต	PipettMan ประเทศเยอรมัน
15. Colorimeter	Minolta Chromameter CR 300 series
16. ตู้อบลมร้อน	WTE Binder รุ่น E-53

3. การเตรียมอะซิเตตบัฟเฟอร์

เตรียมสารละลายโซเดียมอะซิเตต ($\text{CH}_3\text{CO}_2\text{Na} \cdot 3\text{H}_2\text{O}$) MW = 136.09 ความเข้มข้น 0.1 โมลาร์ และ สารละลายกรดอะซิติก (CH_3COOH) MW = 60 ความเข้มข้น 0.1 โมลาร์ หลังจากนั้นทำการเติมสารละลายโซเดียมอะซิเตตลงไปในสารละลายกรดอะซิติก แล้วปรับสัดส่วนระหว่างสารละลายทั้งสองเพื่อให้ได้ค่าความเป็นกรด-ด่าง ที่ต้องการ

ภาคผนวก ข.

การวิเคราะห์ทางกายภาพและทางเคมี

ข.1 การวิเคราะห์ปริมาณความชื้น

ตามวิธีของ AOAC., 1995

อุปกรณ์

ตู้อบลมร้อนของ WTE Binder รุ่น E-53

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่างให้ทราบน้ำหนักที่แน่นอนประมาณ 2-5 กรัม ใส่ในภาชนะอะลูมิเนียมซึ่งอบแห้งและทราบน้ำหนักแล้ว
2. นำตัวอย่างเข้าอบแห้งในตู้อบโดยควบคุมอุณหภูมิ 100 ± 2 องศาเซลเซียส โดยเปิดฝาไว้เป็นเวลา 16-18 ชั่วโมง หรือจนน้ำหนักคงที่
3. ปิดฝาภาชนะในขณะที่ยังอยู่ในตู้อบ แล้วทำให้เย็นใน desiccator และชั่งน้ำหนัก

คำนวณ ความชื้นจากสมการ

$$\text{ความชื้น (\%)} = \frac{(\text{น้ำหนักก่อนอบ} - \text{น้ำหนักหลังอบ}) \times 100}{\text{น้ำหนักก่อนอบ}}$$

ข.2 pH (ตามวิธีของ AOAC., 1995)

ตรวจค่า pH โดย pH meter เทียบกับสารละลายบัฟเฟอร์มาตรฐาน (standard buffer) ที่มีค่า 4 และ 7 ตามลำดับ

ข.3 การวัดสีของผลิตภัณฑ์ด้วยเครื่อง Colorimeter

โดยใช้เครื่อง Minolta Chroma Meter, CR 300 series

วิธีการทดลอง

โดยนำน้ำพุทรา ไปวัดสีด้วยเครื่อง Minolta Chroma Meter โดยวัดตัวอย่างละ 3 ซ้ำๆ ละ

1. สี

ค่า L แทนค่าความสว่าง

ค่า a แทนค่าสีแดง(+) แทนค่าสีแดง(-) แทนค่าสีเขียว

ค่า b แทนค่าสีเหลือง(+) แทนค่าสีเหลือง(-) แทนค่าสีน้ำเงิน

ข.4 % Total acidity (ตามวิธีของ AOAC., 1995)

1. ชั่งตัวอย่างที่บดละเอียด 5 กรัม หรือตัวอย่างน้ำพุทรา 5 มิลลิลิตร ใส่ในขวดรูปชมพู่
2. เติมน้ำกลั่น 50 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน
3. ไตเตรทด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 0.1 N โดยมีฟีนอล์ฟธาลินเป็นอินดิเคเตอร์ ไตเตรทจนได้จุดยุติสีชมพู

$$\% \text{ total acidity (as citric acid)} = \frac{N \times V \times 0.07 \times 100}{\text{Sample (g. or ml.)}}$$

$$\% \text{ total acidity (as lactic acid)} = \frac{N \times V \times 0.09 \times 100}{\text{Sample (g. or ml.)}}$$

เมื่อ N = ความเข้มข้นเป็นนอร์มอลที่แน่นอนของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์

V = ปริมาตรเป็นมิลลิลิตรของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ในการไตเตรท

ข.5 การวิเคราะห์ปริมาณเส้นใย (Crude Fiber)

ตามวิธีของ AOAC., 1995

สารเคมี

สารละลายกรดซัลฟูริกเข้มข้น 1.25%

สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 1.25%

เอธิลแอลกอฮอล์

น้ำร้อน

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่างน้ำพุทราที่ผ่านการสกัดไขมันด้วยปิโตรเลียมอีเทอร์แล้ว 2 กรัม ใส่บีกเกอร์ขนาด 600 มิลลิลิตร

2. เติมกรดซัลฟูริกเข้มข้น 1.25% ปริมาณ 200 มิลลิลิตร ในบีกเกอร์ ต้มย่อยตัวอย่างเป็นเวลา 30 นาที โดยให้สารละลายเดือดตลอดเวลา ปรับปริมาตรให้คงที่ด้วยน้ำกลั่น
3. กรอผ่านกระดาษ Whatman No. 41 ซึ่งทราบน้ำหนักที่แน่นอนแล้ว
4. ล้างออกด้วยน้ำร้อนจนหมดฤทธิ์กรด
5. นำส่วนที่ติดบนกระดาษกรอง มาย่อยต่อด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 1.25% ที่ต้มเดือดปริมาตร 200 มิลลิลิตร นาน 30 นาที ปรับปริมาตรให้คงที่ด้วยน้ำกลั่น
6. กรอผ่านกระดาษกรองอันเดิม และล้างออกด้วยน้ำร้อนจนหมดฤทธิ์ด่าง
7. ล้างส่วนที่ติดบนกระดาษกรองอีกครั้งด้วยเอทิลแอลกอฮอล์ 2 ครั้ง
8. อบที่ 130 ± 2 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง
9. ทิ้งให้เย็นใน desiccator
10. ชั่งน้ำหนัก
11. นำตัวอย่างพร้อมกระดาษกรองใส่ใน crucible แล้วเผาที่อุณหภูมิ 600 ± 15 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง
12. ทิ้งให้เย็นใน desiccator
13. ชั่งน้ำหนักหลังจากทิ้งไว้ให้เย็นแล้ว น้ำหนักที่หายไปเป็นน้ำหนักของ crude fiber แล้วคำนวณหาปริมาณเส้นใย

$$\text{ปริมาณเส้นใย (\%)} = \frac{(\text{น้ำหนักตัวอย่างก่อนอบ} - \text{น้ำหนักตัวอย่างหลังอบ}) \times 100}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง}}$$

ข.6 การวิเคราะห์ปริมาณเถ้า

ตามวิธีของ AOAC., 1995

อุปกรณ์

Muffle Furnace Carbolite รุ่น Mel 11-2

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่างน้ำพุทราที่ทราบน้ำหนักที่แน่นอน 2 กรัม ใส่ใน crucible ที่ทราบน้ำหนักแน่นอน
2. นำตัวอย่างไปเผาจนหมดควัน
3. นำไปเผาต่อใน muffle furnace ที่ 600 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง จนได้เถ้าสีขาว
4. ทิ้งให้เย็นใน desiccator

5. ชั่งน้ำหนักหาปริมาณเถ้า

$$\text{ปริมาณเถ้า (\%)} = \frac{\text{น้ำหนักหลังเผา (กรัม)} \times 100}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (กรัม)}}$$

ข.7 การวิเคราะห์ปริมาณไขมัน

อุปกรณ์

Soxtharm Automtic รุ่น S-226

วิธีการทดลอง

1. ชั่งตัวอย่างที่อบแห้งไล่ความชื้นออกแล้ว 2 กรัม ห่อด้วยกระดาษกรอง Whatman No. 1 ใส่งลงใน thimble
2. ใส่ง thimble ซึ่งมีตัวอย่างของผลิตภัณฑ์บรรจุอยู่ในขวดสกัดที่แห้งสนิทและทราบน้ำหนักที่แน่นอน
3. เติมน้ำมัน petroleum ether ซึ่งใช้เป็นตัวสกัด 80 มิลลิลิตร ลงในขวดสกัด
4. สกัดไขมันเป็นเวลา 3-4 ชั่วโมง โดยควบคุมอุณหภูมิที่ 150 องศาเซลเซียส ของ silicon coil ซึ่งเป็นตัวถ่ายเทความร้อนให้กับอุปกรณ์ที่ใช้สกัด
5. ระบายส่วนของ petroleum ether ออกจากส่วนไขมันที่สกัดได้ แล้วอบขวดสกัดที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมงหรือจนน้ำหนักคงที่
6. ทำให้เย็นใน desiccator แล้วชั่งน้ำหนักขวดสกัด

การคำนวณ

$$\text{ไขมัน(\%)} = \frac{\text{ปริมาณไขมันที่สกัดได้ (กรัม)} \times 100}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (กรัม)}}$$

ข.8 การวิเคราะห์ปริมาณเส้นใยอาหารทั้งหมด (total dietary fiber) Enzyme Gravimetric Method (AOAC., 1995)

1. สารเคมี

1.1 ethanol 95%

1.2 ethanol 78%

1.3 acetone

1.4 phosphate buffer 0.08 M pH 6 เตรียมโดยการละลาย Na_2HPO_4 1.4 กรัม และ NaH_2PO_4 จำนวน 9.68 กรัม ในน้ำกลั่น 700 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรในขวดวัดปริมาตร 1 ลิตร ด้วยน้ำกลั่น วัด pH

1.5 Termamyl enzyme

1.6 Protease enzyme

1.7 Amyloglucosidase enzyme

1.8 สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์

1.9 สารละลายกรดไฮโดรคลอริก 0.325 M

1.10 Celite

2. เครื่องมือ

2.1 Filter crucible polocity No.2

2.2 Vacuum pump

2.3 Muffle furnace

2.4 Magnetic stirrer

3. การเตรียมตัวอย่าง

ชั่งตัวอย่าง 1 กรัม ใส่ขวดชมพูขนาด 125 มิลลิลิตร อบให้แห้งที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส

4. วิธีทดลอง

4.1 เติมสารละลาย Phosphate buffer ปริมาณ 50 มิลลิลิตร ลงไปในตัวอย่างข้อ 3 ปรับ pH ของสารละลายให้ได้ pH 6.0 ± 0.2

4.2 เตรียมเอนไซม์ Termamyl 0.1 มิลลิลิตร ปิดปากขวดด้วย aluminium foil นำไปแช่น้ำเดือด จนสารละลายมีอุณหภูมิ 95-100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที เขย่าขวดทุก 5 นาที

4.3 ทำให้สารละลายเย็นเท่ากับอุณหภูมิห้องปรับ pH ของสารละลาย ให้เท่ากับ 7.5 ± 0.2 ด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.275 M

4.4 เติมเอนไซม์ Protease 0.1 มิลลิลิตร ปิดปากขวดด้วย aluminium foil นำไปให้ความร้อนจนสารละลายมีอุณหภูมิ 45-55 องศาเซลเซียส ด้วย hot plate กวนตลอดเวลาด้วย magnetic bar เป็นเวลา 30 นาที

4.5 ทำให้เย็น และปรับ pH ของสารละลายให้เท่ากับ 4.5 ± 0.2

4.6 เติมเอนไซม์ amyloglucosidase 0.3 มิลลิลิตร ปิดปากขวดด้วย aluminium foil นำไปแช่น้ำเดือดจนสารละลาย มีอุณหภูมิ 60-65 องศาเซลเซียส เป็นเวลาตลอดเวลาด้วย magnetic bar เป็นเวลา 30 นาที ทำให้เย็น

- 4.7 กรองสารละลายผ่าน filter crucible ซึ่งมี celite จำนวน 0.5 กรัม บรรจุลงในขวด suction flask ด้วย vacuum pump
- 4.8 นำสารละลายที่กรองได้มาเติม ethanol 95% ปริมาตร 280 มิลลิลิตร ตั้งทิ้งค้างคืน
- 4.9 นำ filter crucible ซึ่งมี celite บรรจุอยู่ อบที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำให้เย็นใน dessicator ชั่งน้ำหนัก ทำให้ celite เปียกชุ่มด้วย ethanol 95% หลังจากนั้น กรองผ่าน filter crucible ลงในขวด suction flask ด้วย vacuum pump
- 4.10 ล้างตะกอนด้วยการเท ethanol 78% ปริมาตร 20 มิลลิลิตร ผ่าน filter crucible 3 ครั้ง ด้วย vacuum pump
- 4.11 ล้างตะกอนด้วยการเท ethanol 95% ปริมาตร 10 มิลลิลิตร ผ่าน filter crucible 3 ครั้ง ด้วย vacuum pump
- 4.12 ล้างตะกอนด้วยการเท acetone ปริมาตร 20 มิลลิลิตร ผ่าน filter crucible 3 ครั้ง ด้วย vacuum pump
- 4.13 นำ filter crucible ซึ่งมีตะกอนอยู่ อบที่อุณหภูมิ 105 ± 2 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง
- 4.14 นำมาทำให้เย็นใน dessicator
- 4.15 นำมาชั่งน้ำหนัก และน้ำหนักที่ชั่งได้ลบกับน้ำหนักของ filter crucible ที่มี celite บรรจุอยู่ เพื่อหาน้ำหนักตะกอนที่กรองได้
- 4.16 นำตะกอนที่กรองได้ 1 ตัวอย่าง จาก duplicate หาปริมาณโปรตีนตามวิธีของ AOAC นำตะกอนที่กรองได้ 1 ตัวอย่างจาก duplicate หาปริมาณเถ้า หลังจากนั้น ลบด้วยน้ำหนัก celite ทำให้ได้น้ำหนักเถ้า

การคำนวณ

การหา blank

$$B = \text{blank}, g = \text{น้ำหนักตะกอน} - P_B - A_B$$

น้ำหนักตะกอน คือ น้ำหนักที่ได้จากน้ำหนักเฉลี่ย

$$P_B = \text{น้ำหนักโปรตีน (g)}$$

$$A_B = \text{น้ำหนักเถ้า (g)}$$

$$\text{ปริมาณเส้นใยอาหารทั้งหมด} = (\text{น้ำหนักตะกอน} - P_B - A_B - B) \times 100$$

(กรัมต่อ 100 กรัมของน้ำพุทรา)

ข.9 ความใส

โดยวิธีของ Krop และ Pilnik (1974)

วิธีทดลอง

1. นำน้ำพุทราจำนวน 10 ml ไปเซนติฟิวจ์ที่ความเร็ว 3,600 รอบต่อนาที
2. แยกเอาส่วนตะกอนออกจากส่วนใส
3. นำส่วนใสไปวัดค่าการส่องผ่านของแสงที่ความยาวคลื่น 660 nm ด้วยเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์

ข.10 การวิเคราะห์การเกิดเจลลิตีในเซชันและสมบัติด้านความหนืดด้วยเครื่อง Rapid Visco Analyzer (RVA) ตามวิธี AACC Method 61-02

อุปกรณ์

1. เครื่อง RVA รุ่น 4D พร้อมด้วย can อลูมิเนียมที่มีใบพัดปิด
2. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับควบคุมเครื่อง RVA

วิธีการทดลอง

1. เปิดเครื่อง RVA ทิ้งไว้ นาน 30 นาที เพื่ออุ่นเครื่อง RVA ก่อนใช้งานจริง
2. เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ควบคุม RVA โดยเลือกเงื่อนไขใน profile ป้อนลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ตั้งชื่อไฟล์แล้วเซฟไว้ โดยเลือกเงื่อนไขดังนี้

Temperature profile

1. ให้ความร้อนที่ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1.25 นาที
  2. ให้ความร้อนที่ 50 ถึง 95 องศาเซลเซียส ด้วยอัตราเร็ว 12 องศาเซลเซียส/ นาที เป็นเวลา -3.75 นาที
  3. ให้ความร้อนที่ 95 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2.50 นาที
  4. ให้ความร้อนที่ 50 ถึง 95 องศาเซลเซียส ด้วยอัตราเร็ว 12 องศาเซลเซียส/ นาที เป็นเวลา -3.75 นาที
  5. ให้ความร้อนที่ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1.25 นาที
- โดยความเร็วรอบในการกวนมอเตอร์เท่ากับ 160 รอบต่อนาที
3. ตวงน้ำปริมาตร 25.00 ± 0.1 ml (สำหรับตัวอย่างที่มีความชื้น 14%) ใส่ลงใน can ของ RVA
  4. ชั่งตัวอย่าง 3.00 g ใส่ลงใน can ที่มีน้ำอยู่แล้ว ปริมาณตัวอย่างขึ้นอยู่กับชนิดของตัวอย่าง โดยทั่วไปประมาณได้ดังนี้

ตารางที่ ข.1 ปริมาณตัวอย่างแนะนำในการวัดสมบัติด้านความหนืดด้วยเครื่อง RVA

ตัวอย่าง	จำนวน
เมล็ดพืชทั้งหมด(บดรวมเปลือก)	4.0
แป้ง (Flour)	3.50
สตาร์ช (Native starch)	
จากธัญชาติชนิด ไม่มีขาง (Non-waxy cereal)	3.00
จากธัญชาติชนิดมีขาง (Waxy cereal)	3.00
มันฝรั่ง	2.00
มันสำปะหลัง	2.50
สตาร์ชดัดแปลง (Modified starch)	
Acid modified	2.00 – 4.00 ¹
Oxidized	2.00 – 4.00 ¹
Substituted	2.50
Cross-linked	2.50

ใช้ 1.2 g ถ้าเป็นสตาร์ชที่ไม่ได้ผลิตมาเพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์

1 หมายถึงจำนวนที่ใช้ขึ้นอยู่กับ degree of modification

5. ใส่ใบพัดกวน (paddle) ลงใน can หมุนใบพัดกวนไปมาแรง ๆ และดึงขึ้นเพื่อกวนตัวอย่างแรงๆ ประมาณ 10 ครั้ง ถ้ามีตัวอย่างจับกันเป็นก้อนที่ผิวหน้าหรือติดที่ใบพัดกวนให้ทำซ้ำอีกครั้ง
6. นำ can ที่ใส่ใบพัดกวนไว้แล้วสอดเข้าไปในเครื่อง RVA กดมอเตอร์เพื่อให้ RVA ทำงานเสร็จแล้วนำ can ออกมา เครื่อง RVA จะรายงานการวิเคราะห์เป็นค่าต่างๆ (หน่วยต่อมิลลิลิตร จำนวน 1 มิลลิลิตรRVU) ดังนี้ (รูปที่ 1)
  1. เวลาที่เกิด peak ของความหนืด (peak time) มีหน่วยต่อมิลลิลิตรเป็นนาที
  2. อุณหภูมิที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงค่าความหนืดหรือมีความหนืดเพิ่มขึ้น 2 RVU ในเวลา 20 นาที (pasting temperature) มีหน่วยต่อมิลลิลิตรเป็น องศาเซลเซียส
  3. อุณหภูมิที่เกิด peak (peak temperature) มีหน่วยต่อมิลลิลิตรเป็น องศาเซลเซียส

4. ความแตกต่างของความหนืดสูงสุดและความหนืดต่ำสุด (breakdown) มีหน่วยต่อมิลลิลิตร จำนวน 1 มิลลิลิตรเป็น RVU
5. ความหนืดสุดท้ายของการทดลอง (final viscosity) มีหน่วยต่อมิลลิลิตรเป็น RVU
6. ผลต่างของความหนืดสุดท้ายกับความหนืดที่จุด peak (setback from peak) มีหน่วยต่อมิลลิลิตรเป็น RVU
7. ผลต่างของความหนืดสุดท้ายกับความหนืดต่ำสุด (trough) (setback from trough) มีหน่วยต่อมิลลิลิตร จำนวน 1 มิลลิลิตรRVU

ข.11 การวิเคราะห์หาปริมาณวิตามินเอ ตามวิธีของ Lee และคณะ (1989)

อุปกรณ์

1. ขวดรูปชมพู่ขนาด 250 ml
2. Buret ขนาด 50 ml
3. Pipet และ Tip ขนาด 10 ml และ 5 ml

วิธีการทดลอง

1. เตรียมน้ำพุทรา 20 กรัม ละลายในสารละลาย 0.1 N NaOH ปริมาตร 60-80 ml ใน Beaker ขนาด 250 ml
2. บ่มที่ 50 °C ใน Water bath นาน 15 นาที จากนั้นทิ้งไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง และล้าง Beaker ด้วย 0.1 N NaOH แล้วปรับปริมาตรให้เป็น 100 ml ด้วย 0.1 N NaOH
3. ปิ่เปิดสารละลายในข้อ 2. จำนวน 4 ml
4. เติม ethanol บริสุทธิ์ 4 ml จากนั้นผสมให้เข้ากันด้วยเครื่อง Vortex นาน 5 วินาที
5. เติม Hexane ลงไป 5 ml จากนั้นผสมให้เข้ากันประมาณ 30 วินาที
6. แยกส่วนชั้น Hexane ออกมา
7. นำไปวัดค่า OD ที่ 325 nm, โดยให้ Blank คือ Hexane

คำนวณค่า

$$\text{Retinyl Palmitate } (\mu\text{g/g}) = \frac{\text{Abs}_{\text{corrected}}}{\epsilon} \times \frac{V_n}{V_{\text{az}}} \times \frac{V_i}{P} \times \text{FC}_{\text{spc}}$$

$$\text{Retinol } (\mu\text{g/g}) = \frac{(\text{Abs}_{\text{corrected}}) \times 741.85 \times \text{FC}_{\text{spc}}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (g)}}$$

โดยที่

$$\text{Abs}_{\text{corrected}} = \text{Abs}_{\text{sample}} - \text{Abs}_{\text{blank}}$$

$$\begin{aligned} \epsilon &= \text{Retinyl palmitate absorption coefficient in Hexane } (\mu\text{g}^{-1} \text{ ml}) \\ &= 0.092 \mu\text{g}^{-1} \text{ ml} \\ V_n &= 5.0 \\ V_{\text{az}} &= 4.0 \\ V_i &= 100.0 \\ P &= \text{น้ำหนักของน้ำพุทราที่ใช้ทดลอง (กรัม)} \\ \text{FC}_{\text{spe}} &= 1.0 \end{aligned}$$

ข.12 วิธีการวิเคราะห์ปริมาณวิตามินซี

การวิเคราะห์ปริมาณวิตามินซีดัดแปลงจากวิธีของ Pearson (1976)

สารเคมี

- สารละลายกรดออกซาลิก 0.4%
- สารละลายมาตรฐานวิตามินซี (กรดแอสคอร์บิก) 0.1% โดยละลายกรดแอสคอร์บิกในสารละลายกรดออกซาลิก 0.4%
- สารละลาย 2, 6-dichlorophenolindophenol โดยละลาย 2, 6-dichlorophenolindophenol 0.12 g ในน้ำกลั่น 1 liter

วิธีการทดลอง

1. เตรียมกราฟมาตรฐานของปริมาณวิตามินซี โดยการเจือจางสารละลายมาตรฐานด้วยสารละลายกรดออกซาลิก ให้ได้สารละลายมาตรฐานที่มีวิตามินซีอยู่ในช่วง 1-5 ml/100 ml
2. เตรียมสารละลายใส่หลอดทดลองตามลำดับดังนี้

DW	=	น้ำกลั่น 10 ml
S	=	สารละลายมาตรฐานวิตามินซีที่มีความเข้มข้นต่างๆ 1 ml และเจือจางให้มีปริมาตร 10 ml ด้วยน้ำกลั่น
No.1	=	กรดออกซาลิก 0.4% 1 ml
No.2	=	สารละลายมาตรฐานวิตามินซี 1 ml
3. วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 520 nm โดยใช้ น้ำกลั่น เป็น blank จากนั้นนำหลอด No.1 มาเติมสารละลายมาตรฐานสี่ข้อม (2, 6-dichlorophenolindophenol) 9 ml ผสมให้เข้ากันและวัดค่าการดูดกลืนแสงหลังจากเติมสารละลายมาตรฐานสี่ข้อมนาน 15 วินาที ให้ค่าที่อ่านได้เป็น L_1 จากนั้นปรับค่าการดูดกลืนแสงให้เป็นศูนย์ใหม่ โดยใช้สารละลายในหลอด S เป็น blank จากนั้นนำหลอด No.2 มาเติมสารละลาย

มาตรฐานสี่ข้อม 9 ml ผสมให้เข้ากัน และวัดค่าการดูดกลืนแสง หลังจากเติมสารละลาย มาตรฐานสี่ข้อมนาน 15 วินาที ให้ค่าที่อ่านได้เป็น L_2 จากค่า L_1 และ L_2 ที่ได้เขียน กราฟมาตรฐานระหว่างค่า $L_1 - L_2$ และปริมาณวิตามินซี (ml/100 ml)

- สำหรับตัวอย่างที่ต้องการวิเคราะห์ให้เจือจางตัวอย่าง โดยใช้สารละลายกรดออกซาลิก เข้มข้น 0.4% จากนั้นนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 520 nm โดยใช้ค่า L_1 ค่าเดียวกับที่ทำในสารละลายมาตรฐานวิตามินซี และสำหรับค่า L_2 ทำโดยใช้ สารละลายในหลอด S ซึ่งประกอบด้วยสารละลายตัวอย่าง 1 ml ผสมให้เข้ากัน วัดค่า การดูดกลืนแสง หลังจากเติมสารละลายมาตรฐานสี่ข้อมนาน 15 วินาที ค่าที่ได้คือ L_2 จากค่า L_1 และ L_2 ที่วัดได้ นำไปเทียบหาปริมาณ วิตามินซีในตัวอย่างจากกราฟ มาตรฐาน แล้วคำนวณย้อนกลับเป็นปริมาณวิตามินซีโดย

$$\text{ปริมาณวิตามินซีในตัวอย่าง (mg/100 ml)} = A \times \text{dilution factor}$$

เมื่อ A คือปริมาณวิตามินซีที่ได้จากกราฟมาตรฐาน

ข.13 การทดสอบฤทธิ์ Antioxidant ของน้ำพุทรา (DPPH Method)

- เตรียมสารละลาย DPPH ความเข้มข้น 200 μM ในสารละลาย ethanol บริสุทธิ์ (เตรียม เสร็จแล้วใช้ทันที) และต้องปิดหรือห่อด้วย aluminium foil ทุกครั้งในทุกขั้นตอนของ การทดสอบ เพื่อป้องกันการเกิด oxidation ของสารละลายกับแสง
- เตรียม stock solution ของสารสกัดตัวอย่าง และวิตามินอี (ทำหน้าที่เป็น positive control) โดยเตรียมในสารละลาย ethanol บริสุทธิ์ ด้วยการดูดสารสกัดตัวอย่างและ วิตามินอี ลงในหลอดทดลองที่ปิดหรือห่อด้วย aluminium foil ที่ความเข้มข้น 200, 100, 80, 60, 40, 20, 0 $\mu\text{g/ml}$ ตามลำดับ และทำซ้ำที่ $n = 3$ ซึ่งความสัมพันธ์ของความ เข้มข้นของตัวทำละลายและตัวถูกละลาย แสดงดังตารางที่ 30

ตารางที่ ข.2 แสดงความสัมพันธ์ของความเข้มข้นของสารต่างๆ ในตัวทำละลายและตัวถูกละลาย

ความเข้มข้นของสาร ($\mu\text{g/ml}$)	200	100	80	60	40	20	0
ปริมาตรของสารตัวอย่าง (1 mg/ml)	50 μl	25 μl	20 μl	15 μl	10 μl	5 μl	0 μl
ปริมาตรของ ethanol บริสุทธิ์	0 μl	5 μl	10 μl	15 μl	20 μl	25 μl	50 μl

3. เติมสารละลาย DPPH จำนวน 950 μ l ลงในหลอดทดลองแต่ละหลอด (โดยให้ปริมาตรสุดท้ายเป็น 1 ml)
4. ผสมสารละลายให้เข้ากันและบ่มใน incubator ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที
5. นำสารละลายผสมไปวัดค่าการดูดกลืนแสง (absorbance) ที่ความยาวคลื่น 517 นาโนเมตร
6. ทดสอบซ้ำ 3 ครั้ง ($n = 3$)
7. วิเคราะห์ผลโดยใช้โปรแกรม SPSS
8. คำนวณ % inhibition ดังนี้

$$\% \text{ inhibition} = \frac{(A_{\text{DPPH}} - A_{\text{sample}}) \times 100}{A_{\text{DPPH}}}$$

โดยที่ A_{DPPH} = ค่าการดูดกลืนแสงของสารละลาย DPPH (blank)

A_{sample} = ค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายตัวอย่างที่วัดได้

การสร้างกราฟเพื่อหาค่า

1. สร้างแกนระหว่าง % inhibition กับความเข้มข้นของสารสกัดหยาบ (μ g/ml)
2. ลงพิกัดจุดตามค่า % inhibition ที่คำนวณได้
3. สร้างเส้นแนวโน้ม (เส้นตรง)
4. ลากเส้นจากแกน Y ที่ 50 % inhibition ไปตัดเส้นแนวโน้ม เพื่อหาค่าแกน X จะให้ความเข้มข้นที่สามารถแสดงการยับยั้งอนุมูลอิสระได้ 50% (EC_{50})

ข.14 ศึกษาปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ โดยวิธี DNS-method (Miller, 1959)

สารเคมี

3, 5-dinitrosalicylic acid (DNS) เตรียมโดยชั่ง DNS จำนวน 20 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 500 ml เติมสารละลายค้างลงไปทีละหยด (NaOH 32 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 350 ml) คนให้เข้ากัน นำไปอังในน้ำร้อนจนสารละลาย แล้วจึงเติม K_2Na - tartrate ลงไปทีละน้อยจนครบ 600 กรัม จากนั้นเติมน้ำกลั่นลงไปจนมีปริมาตรครบ 2000 ml ใส่ในขวดสีชาและเก็บที่อุณหภูมิห้อง

วิธีการ

1. ดูดสารละลายตัวอย่างจำนวน 1 ml ใส่ในหลอดทดลอง
2. เติมสารละลาย DNS ที่เตรียมไว้ 2 ml
3. นำไปต้มในน้ำเดือดนาน 5 นาที จากนั้นนำไปแช่ในน้ำแข็งทันทีนาน 5 นาที
4. เติมน้ำกลั่น 20 ml เขย่าให้เข้ากัน นำไปวัดค่า O.D. ที่ 540 nm

5. คำนวณหาค่าน้ำตาลกลูโคสโดยเทียบกับกราฟสารละลายมาตรฐานกลูโคส

การเตรียมสารละลาย Blank

1. ใส่น้ำกลั่น 1 ml ใส้ในหลอดทดลอง แล้วเติม DNS ลงไป 2 ml
2. นำไปต้มในน้ำเดือดนาน 5 นาที หลังจากนั้นนำไปแช่ในน้ำแข็ง 5 นาที
3. เติมน้ำกลั่น 20 ml เขย่าให้เข้ากัน
4. วัดค่า O.D. ที่ 540 nm และ Set ให้เป็นศูนย์

การเตรียมกราฟสารละลายมาตรฐานกลูโคส

1. ใส้สารละลายกลูโคสความเข้มข้น 0.2, 0.4, 0.6, 0.8 และ 1.0 mg/ml ในหลอดทดลอง หลอดละ 1 ml
2. เติม DNS ลงไป 2 ml
3. นำไปต้มในน้ำเดือดนาน 5 นาที หลังจากนั้นนำไปแช่ในน้ำแข็ง 5 นาที
4. เติมน้ำกลั่น 20 ml เขย่าให้เข้ากัน
5. วัดค่า O.D. ที่ 540 nm โดยใช้ Blank เป็นสารละลายเปรียบเทียบ
6. นำค่า O.D. และความเข้มข้นของสารละลายกลูโคส (mg/ml) เขียนเป็นกราฟมาตรฐาน

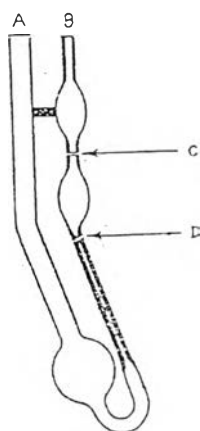
ภาคผนวก ก.

การวิเคราะห์กิจกรรมของเอนไซม์

ก.1 ตรวจสอบกิจกรรมของเอนไซม์เพคตินเนส ตามวิธีของ Anaya และคณะ (1982)

วิธีทดลอง

1. เติมเอนไซม์ Pectinex Ultra SP-L จำนวน 1 มิลลิลิตร ลงในสารละลายเพคติน ความเข้มข้นร้อยละ 1 โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ในอะซิเตตบัฟเฟอร์ 0.1 โมลาร์ pH 4.0 จำนวน 9 มิลลิลิตร ใน Shaking bath ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 5 นาที
2. หยุดปฏิกิริยา ในน้ำเดือด ทำให้เย็นลง นำไปวัดความหนืดใน Oswald Viscometer ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส โดยดูดสารละลายตัวอย่างขึ้นมาทาง ปลาย B ให้สารละลายตัวอย่างขึ้นมาเหนือขีด C จากนั้นปล่อยให้สารตัวอย่าง ไหลลงมา เมื่อถึงขีด C ให้เริ่มจับเวลา จนกระทั่งสารตัวอย่าง ไหลลงมาจนถึงขีด D

รูป ก.1 วิธีการใช้ Oswald Viscometer

คำนวณค่าเปอร์เซ็นต์การลดลงของความหนืดจากสูตร

$$A = \left\{ \frac{(V_t - V_o)}{(V_t - V_s)} \right\} \times 100$$

เมื่อ

V_o = เวลาในการไหล (วินาที) ของสารละลาย

V_t = เวลาในการไหล (วินาที) ของสารละลายเพคติน

V_s = เวลาในการไหล (วินาที) ของตัวทำละลาย

นำ A ไปคำนวณหาหน่วยเอนไซม์ โดย 1 หน่วยเอนไซม์ (Unit Enzyme) หมายถึง ปริมาณเอนไซม์ที่ลดความหนืดของสารละลายเพคติน ความเข้มข้น ร้อยละ 1 โดยน้ำหนักต่อ ปริมาตร ลงร้อยละ 50 ภายใน เวลา 1 นาที ที่อุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส

ภาคผนวก ง.

การวิเคราะห์ยีสต์และรา (ICMSF, 1978)

วิธีการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ

- potato dextrose agar

ซึ่ง potato dextrose agar 39.0 กรัม ละลายในน้ำกลั่นร้อน 1 ลิตร บรรจุลงใน flask ปิดปากด้วยจุกสำลี นำมาฆ่าเชื้อใน autoclave ที่ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 15 ปอนด์ ต่อตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที

วิธีการวิเคราะห์

1. เตรียมสารละลายเจือจางของ dilution 10^0 , 10^{-1} จนถึง 10^{-5}
2. ปิ่เปิดสารละลายเจือจางที่ dilution ต่างๆ 0.1 มิลลิลิตร ใส่ในจานเลี้ยงเชื้อ dilution ละ 2 จาน เทอาหารเลี้ยงเชื้อ potato dextrose agar ที่หลอมเหลวแล้ว มีอุณหภูมิประมาณ 45 องศาเซลเซียส ลงในจานเพาะเลี้ยงเชื้อ จานละประมาณ 10 ถึง 15 ลูกบาศก์เซนติเมตร ผสมให้เข้ากัน
3. นำจานเลี้ยงเชื้อไปบ่มที่ 35 ± 0.5 องศาเซลเซียส นาน 2-3 วัน จากนั้นตรวจนับเชื้อยีสต์ และราในจานเพาะเชื้อซึ่งมีปริมาณ 30 ถึง 300 โคโลนี หากค่าเฉลี่ยแล้วรายงานผลเป็น จำนวนโคโลนีต่อตัวอย่างน้ำพุทรา 1 กรัม

ภาคผนวก จ.

การประเมินผลทางด้านประสาทสัมผัส มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการเตรียม ผู้ทดสอบ ตัวอย่าง และการเสิร์ฟ

- 1.1 คัดเลือกผู้ทดสอบที่ดื่มน้ำผลไม้ จำนวน 30 คน ซึ่งต้องมีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ทำการประเมิน
- 1.2 สถานที่ ภาชนะบรรจุ และการเตรียมตัวอย่าง โดยสถานที่ในการประเมินที่มีแสงสว่างเพียงพอ สม่่าเสมอ มีอากาศถ่ายเท และเงียบสงบ
- 1.3 ภาชนะบรรจุ ใช้ภาชนะบรรจุ แก้วใส ไม่มีสี ขนาดบรรจุ 25 มิลลิลิตร
- 1.4 ปริมาณตัวอย่าง ประมาณ 16 มิลลิลิตร (0.5 ออนซ์) ต่อ 1 ตัวอย่าง
- 1.5 อุณหภูมิของตัวอย่าง เสิร์ฟ ตัวอย่างที่อุณหภูมิ ประมาณ 7 – 10 องศาเซลเซียส และมีการล้างปากด้วยน้ำเปล่าที่ไม่มีรส ที่อุณหภูมิห้อง ก่อนทำการประเมินตัวอย่างใหม่ทุกครั้ง

2. ในการประเมินทางประสาทสัมผัสใช้แบบสอบถาม ดังนี้

Hedonic Scaling

ใช้เพื่อหาสูตรการผลิตน้ำพุทราพร้อมดื่มที่ผู้บริโภคริโศกให้การยอมรับมากที่สุดจากน้ำพุทราที่ผลิตในสูตรต่าง ๆ โดยเป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับคะแนนความชอบ ซึ่งคะแนน 9 แทนความชอบที่มากที่สุด และ คะแนน 1 แทนความไม่ชอบมากที่สุด

แบบทดสอบความชอบชนิด Hedonic Scaling Test

ชื่อผู้ทดสอบ..... วันที่ทำการทดสอบ .....

คำชี้แจง โปรดทดสอบตัวอย่างต่อไปนี้ โดยให้ระดับความชอบและความไม่ชอบ ในด้านสี กลิ่นรส รสชาติ และความชอบรวม ของผลิตภัณฑ์น้ำพุทราพร้อมดื่ม ที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

ความหมาย	สี	กลิ่นรส	รสชาติ	ความชอบรวม
9 = ชอบมากที่สุด				
8 = ชอบมาก				
7 = ชอบปานกลาง				
6 = ชอบเล็กน้อย				
5 = เฉย ๆ				
4 = ไม่ชอบเล็กน้อย				
3 = ไม่ชอบปานกลาง				
2 = ไม่ชอบมาก				
1 = ไม่ชอบมากที่สุด				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ.

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ

ฉ.1 ผลการศึกษาการหาค่ากรด – ด่างที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเนส

ตารางที่ ฉ.1 ผลการศึกษาการหาค่ากรด – ด่างที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเนส โดยอาศัยค่าความหนืด

		ความหนืด (cps)	ความหนืดที่ลดลง (cps)
pH 2	ชุดควบคุม	2.4533 ± 0.0115	0.3300 ^a ± 0.0173
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	2.1233 ± 0.0058	
pH 3	ชุดควบคุม	2.1967 ± 0.0058	0.4867 ^c ± 0.0158
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	1.7100 ± 0.0100	
pH 4	ชุดควบคุม	2.5033 ± 0.0058	0.9833 ^c ± 0.0116
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	1.5200 ± 0.0058	
pH 5	ชุดควบคุม	2.2867 ± 0.0058	0.6200 ^d ± 0.0116
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	1.7667 ± 0.0058	
pH 6	ชุดควบคุม	2.1633 ± 0.0058	0.3233 ^b ± 0.0158
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	1.8400 ± 0.0100	

ตารางที่ ฉ.2 ผลการศึกษาการหาค่ากรด – ด่างที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเนส โดยการอาศัยค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)

		ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (°Brix)
pH 2	ชุดควบคุม	12.2667 ± 0.2309	1.3333 ^b ± 0.4309
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	13.6000 ± 0.2000	
pH 3	ชุดควบคุม	10.4333 ± 0.2516	1.5667 ^d ± 0.4516
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	12.0000 ± 0.2000	

pH 4	ชุดควบคุม	10.8667 ± 0.1155	$2.2666^c \pm 0.2310$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	13.1333 ± 0.1155	
pH 5	ชุดควบคุม	11.0667 ± 0.1155	$1.5000^c \pm 0.2673$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	12.5667 ± 0.1528	
pH 6	ชุดควบคุม	12.1333 ± 0.1155	$1.2333^a \pm 0.2155$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	10.9000 ± 0.1000	

ตารางที่ ๓.3 ผลการศึกษาการหาค่ากรด – ค่าที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเฟคตินเนส โดยการอาศัยค่าปริมาณน้ำคั้น

		ปริมาณน้ำคั้นจาก พุทรา (%)	ปริมาณน้ำคั้นที่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับชุด ควบคุม (%)
pH 2	ชุดควบคุม	63.4600 ± 1.9283	$8.7000^a \pm 6.2405$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	72.1600 ± 4.3122	
pH 3	ชุดควบคุม	58.4400 ± 3.0427	$14.0233^b \pm 6.0399$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	72.4633 ± 2.9972	
pH 4	ชุดควบคุม	51.8900 ± 2.9317	$33.2767^c \pm 6.7419$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	85.1667 ± 3.8102	
pH 5	ชุดควบคุม	70.0400 ± 2.6803	$19.5500^d \pm 5.3157$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	50.4900 ± 2.6354	
pH 6	ชุดควบคุม	49.9100 ± 4.3051	$16.8733^c \pm 6.0483$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	66.7833 ± 1.7432	

ตารางที่ ๓.4 ผลการศึกษาการหาค่ากรด – ค่าที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเฟคตินเนส โดยการอาศัยค่าน้ำตาลรีดิวซ์ (Reducing Sugar)

		ค่าน้ำตาลรีดิวซ์จาก พุทรา (กรัม)	ค่าน้ำตาลรีดิวซ์ที่ เพิ่มขึ้น เมื่อ เปรียบเทียบกับชุด ควบคุม (%)
pH 2	ชุดควบคุม	-	-
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	-	

pH 3	ชุดควบคุม	0.55553 ± 0.00075	$0.04067^b \pm 0.00236$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	0.59620 ± 0.00161	
pH 4	ชุดควบคุม	0.76163 ± 0.00091	$0.12300^d \pm 0.00191$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	0.88463 ± 0.00100	
pH 5	ชุดควบคุม	0.78266 ± 0.00110	$0.05877^c \pm 0.00220$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	0.84143 ± 0.00110	
pH 6	ชุดควบคุม	0.86466 ± 0.00093	$0.02207^a \pm 0.00173$
	ทำปฏิกิริยาแล้ว 3 ชั่วโมง	0.88673 ± 0.00080	

ผลการศึกษการหาค่าอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเอส

ตารางที่ ๑.5 ผลการศึกษการหาค่าอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเอส โดยอาศัยค่าความหนืด

	ความหนืด (cps)	ความหนืดที่ลดลงเมื่อ เปรียบเทียบกับชุดควบคุม (cps)
ชุดควบคุม	$2.0033^c \pm 0.0058$	-
อุณหภูมิห้อง (24.8 °C)	$1.8833^d \pm 0.0058$	0.1200 ± 0.0116
อุณหภูมิ 30 °C	$1.6867^b \pm 0.0058$	0.3166 ± 0.0116
อุณหภูมิ 40 °C	$1.5100^a \pm 0.1000$	0.4933 ± 0.1580
อุณหภูมิ 50 °C	$1.4900^a \pm 0.1000$	0.5133 ± 0.1580
อุณหภูมิ 60 °C	$1.7700^c \pm 0.1000$	0.2333 ± 0.1580
อุณหภูมิ 70 °C	$1.8800^d \pm 0.1000$	0.1233 ± 0.1580

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.6 ผลการศึกษการหาค่าอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเอส โดยอาศัยค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด

	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ ชุดควบคุม (°Brix)
ชุดควบคุม	$10.1000^a \pm 0.1000$	-
อุณหภูมิห้อง (24.8 °C)	$11.1000^b \pm 0.1000$	1.0000 ± 0.2000
อุณหภูมิ 30 °C	$11.1333^{bc} \pm 0.1155$	1.0333 ± 0.2155

อุณหภูมิ 40 °C	11.3333 ^d ± 0.0575	1.2333 ± 0.1575
อุณหภูมิ 50 °C	11.3333 ^d ± 0.1155	1.2333 ± 0.2155
อุณหภูมิ 60 °C	11.3000 ^{cd} ± 0.1000	1.2000 ± 0.2000
อุณหภูมิ 70 °C	11.1333 ^{bc} ± 0.1155	1.0333 ± 0.2155

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๗.7 ผลการศึกษาการหาค่าอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเอส โดยอาศัยค่าปริมาณน้ำคั้น (มิลลิลิตร)

	ปริมาณน้ำคั้นจากพุดรา (%)	ปริมาณน้ำคั้นที่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม (%)
ชุดควบคุม	53.2367 ^a ± 3.8361	-
อุณหภูมิห้อง (24.8 °C)	65.7800 ^b ± 2.6142	12.5433 ± 6.4503
อุณหภูมิ 30 °C	76.2533 ^d ± 1.2040	23.0166 ± 5.0401
อุณหภูมิ 40 °C	88.0100 ^f ± 0.9786	34.7733 ± 4.8147
อุณหภูมิ 50 °C	87.8767 ^f ± 1.2277	34.6400 ± 5.0638
อุณหภูมิ 60 °C	82.7700 ^e ± 2.5550	29.5333 ± 6.3911
อุณหภูมิ 70 °C	69.9033 ^c ± 1.3741	16.6666 ± 5.2102

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๗.8 ผลการศึกษาการหาค่าอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาโดยเพคตินเอส โดยการอาศัยค่าน้ำตาลรีดิวซ์ (Reducing Sugar)

	RS	(ΔRS)
ชุดควบคุม	0.59246 ^a ± 0.00106	-
อุณหภูมิห้อง (24.8 °C)	0.71846 ^c ± 0.00100	0.12600 ± 0.00206
อุณหภูมิ 30 °C	0.74740 ^c ± 0.00105	0.15493 ± 0.00211
อุณหภูมิ 40 °C	0.76856 ^f ± 0.00097	0.17610 ± 0.00203
อุณหภูมิ 50 °C	0.77043 ^f ± 0.00077	0.17797 ± 0.00183
อุณหภูมิ 60 °C	0.73673 ^d ± 0.00145	0.14427 ± 0.00251
อุณหภูมิ 70 °C	0.69306 ^b ± 0.00182	0.10060 ± 0.00288

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการศึกษาภาวะการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น โดยเพคตินเอส

1. ภาวะสำหรับเพคตินเอสในการสกัดน้ำพุทราจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม.

ตารางที่ ๑.๑ ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix) ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

เพคตินเอส หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	10.7333 ± 0.0577
10	1	11.0667 ^a ± 0.1155
	2	11.1333 ^{ab} ± 0.0577
	3	11.2333 ^{bcd} ± 0.0577
	4	11.3000 ^{cdc} ± 0.1000
	5	11.3667 ^{def} ± 0.0577
	6	11.5000 ^{fgh} ± 0.1000
	7	11.5667 ^{ghi} ± 0.0577
	8	11.7333 ^{jkl} ± 0.0577
	9	11.8000 ^{klm} ± 0.0000
20	1	11.1667 ^{abc} ± 0.1527
	2	11.3000 ^{cdc} ± 0.1000
	3	11.3667 ^{def} ± 0.0577
	4	11.4333 ^{efg} ± 0.0577
	5	11.5000 ^{fgh} ± 0.1000
	6	11.6333 ^{hij} ± 0.0577
	7	11.7333 ^{jkl} ± 0.0577
	8	11.8333 ^{klm} ± 0.0577
	9	11.8667 ^{lm} ± 0.0577
30	1	11.2333 ^{bcd} ± 0.0577
	2	11.3667 ^{def} ± 0.0577
	3	11.5333 ^{gh} ± 0.0577

30	4	11.5667 ^{ghi} ± 0.0577
	5	11.7000 ^{ijk} ± 0.1000
	6	11.7667 ^{kl} ± 0.0577
	7	11.8667 ^{lm} ± 0.1155
	8	11.9000 ^m ± 0.1000
	9	11.9000 ^m ± 0.1000

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ต่อระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10 , 20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิเมตร ที่ช่วงเวลาระหว่าง 0 -9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.380 [*]
เวลา (B)	8	0.541 [*]
AB	16	0.005 [*]
Error	54	0.006

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ฉ.10 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ฉ.11 และ ฉ.12

ตารางที่ ฉ.11 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินเนส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค เล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
10	11.4111 ^a
20	11.5370 ^b
30	11.6481 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ จ.12 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
1	11.1556 ^a
2	11.2667 ^b
3	11.3778 ^c
4	11.4333 ^c
5	11.5222 ^d
6	11.6333 ^c
7	11.7222 ^c
8	11.8222 ^f
9	11.8556 ^f

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ จ.13 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของความหนืด (cps) ที่เวลาระหว่าง 1-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

เพคตินเอส หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	ความหนืด (cps)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	2.2867 ± 0.0058
10	1	2.1167 ^m ± 0.0153
	2	2.0767 ^m ± 0.0058
	3	2.0100 ^l ± 0.0100
	4	1.9167 ^{jk} ± 0.0115
	5	1.8500 ^h ± 0.0200
	6	1.7433 ^f ± 0.0115
	7	1.6867 ^c ± 0.0208
	8	1.6200 ± 0.0100
20	9	1.6867 ^c ± 0.0058
	1	2.0000 ^l ± 0.0100

20	2	1.9033 ^{ij} ± 0.0058
	3	1.8667 ^{hi} ± 0.0058
	4	1.7300 ^f ± 0.0100
	5	1.6667 ^c ± 0.0231
	6	1.5933 ^d ± 0.0115
	7	1.5233 ^c ± 0.0231
	8	1.4333 ^b ± 0.0100
	9	1.5833 ^d ± 0.0058
30	1	1.9533 ^k ± 0.0115
	2	1.8567 ^h ± 0.0153
	3	1.7967 ^b ± 0.0058
	4	1.6633 ^c ± 0.0115
	5	1.5933 ^d ± 0.0115
	6	1.4867 ^c ± 0.0153
	7	1.4133 ^b ± 0.0153
	8	1.3633 ^a ± 0.0153
	9	1.4933 ^c ± 0.0058

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืด (cps) ต่อระยะเวลาในการย่อยสลาย
ด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10 , 20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิลิตรที่ช่วงเวลาระหว่าง
0 -9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.378 [*]
เวลา (B)	8	0.335 [*]
AB	16	0.001 [*]
Error	54	0.000

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๑.14 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์
เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามี

ผลต่อค่าความหนืด เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าความหนืด ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ฉ.15 และ ฉ.16

ตารางที่ ฉ.15 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเอส ต่อความหนืด (cps) ในน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินเอส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค เล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	ความหนืด ในน้ำพุทราเข้มข้น (cps)
30	1.6244 ^a
20	1.7000 ^b
10	1.8563 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.16 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อความหนืด (cps) ในน้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ความหนืด ในน้ำพุทราเข้มข้น (cps)
8	1.4722 ^a
7	1.5411 ^b
9	1.5878 ^c
6	1.6078 ^d
5	1.7033 ^c
4	1.7700 ^f
3	1.8911 ^e
2	1.9456 ^h
1	2.0233 ⁱ

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.17 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของ ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1- 9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 °C

เพคตินเอส หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา (%)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	48.6800 ± 0.3148
10	1	66.1400 ^a ± 0.7074
	2	70.7133 ^b ± 0.6503
	3	76.4367 ^{dc} ± 0.3782
	4	80.3867 ^f ± 0.5687
	5	84.2833 ^{bh} ± 0.6258
	6	86.3233 ^j ± 0.4954
	7	88.6800 ^{klm} ± 0.2663
	8	89.3933 ^{lmn} ± 0.3550
	9	89.8467 ^{mno} ± 0.2701
20	1	70.4733 ^b ± 0.6834
	2	75.2567 ^d ± 0.6531
	3	79.3067 ^f ± 0.5654
	4	83.8100 ^b ± 0.4214
	5	85.4433 ^{hi} ± 0.2173
	6	88.2667 ^{kl} ± 0.4801
	7	89.4900 ^{lmn} ± 0.2117
	8	90.2933 ^{no} ± 0.4441
	9	91.0567 ^{of} ± 0.2196
30	1	73.7033 ^c ± 0.5034
	2	76.9267 ^c ± 0.2021
	3	82.9433 ^b ± 0.7150
	4	87.2633 ^k ± 0.5398
	5	89.3133 ^{lmn} ± 0.2250
	6	90.3467 ^{no} ± 0.2060

30	7	90.7033 ^{nop} ± 0.1563
	8	91.1200 ^{op} ± 0.2858
	9	92.0000 ^p ± 0.3260

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค เล็กกว่า 1.5 มม. ต่อระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10,20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิลิตร ที่ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	147.820 [*]
เวลา (B)	8	505.882 [*]
AB	16	4.447 [*]
Error	54	0.210

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๑.18 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อปริมาณน้ำคั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณน้ำคั้น ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ๑.19 และ ๑.20

ตารางที่ ๑.19 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อปริมาณน้ำคั้น จากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม.

ความเข้มข้นของเพคตินเนส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค เล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา (%)
10	81.3559 ^a
20	83.7107 ^b
30	86.0356 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑๒.20 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม.

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา (%)
1	70.1056 ^a
2	74.2989 ^b
3	79.5622 ^c
4	83.8200 ^d
5	86.3467 ^c
6	88.3122 ^f
7	89.6244 ^b
8	90.2689 ^h
9	90.9678 ⁱ

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑๒.21 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้นที่เวลาระหว่าง1- 9 ชั่วโมงอุณหภูมิ 45 °C

เพคตินเอส หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคเล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	0.68700 ± 0.00459
10	1	0.70737 ^a ± 0.00396
	2	0.73680 ^{bc} ± 0.00435
	3	0.76717 ^{dc} ± 0.00732
	4	0.84330 ^e ± 0.01141
	5	0.89920 ^h ± 0.00882
	6	0.96310 ^j ± 0.00586
	7	1.11303 ^h ± 0.00973
	8	1.20303 ^p ± 0.00516
	9	1.22977 ^{qr} ± 0.00581
20	1	0.71350 ^a ± 0.00183

20	2	0.74430 ^{bc} ± 0.00297
	3	0.78810 ^{cf} ± 0.00714
	4	0.88370 ^h ± 0.00483
	5	0.93363 ⁱ ± 0.01187
	6	1.03920 ^l ± 0.00695
	7	1.13093 ^h ± 0.00770
	8	1.21417 ^{pq} ± 0.00445
	9	1.24497 ^{rs} ± 0.00835
	30	1
2		0.75823 ^{cd} ± 0.00637
3		0.80890 ^f ± 0.00439
4		0.93270 ⁱ ± 0.00887
5		0.99037 ^k ± 0.00548
6		1.07303 ⁿⁱ ± 0.01047
7		1.16853 ^o ± 0.00904
8		1.23083 ^{rs} ± 0.00511
9		1.25770 ^s ± 0.00622

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.๒๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้นต่อ
ระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10,20 และ 30 10,20 และ 30 หน่วยต่อ
มิลลิลิตรในช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.020 [*]
เวลา (B)	8	0.362 [*]
AB	16	0.001 [*]
Error	54	0.00004965

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๓.๒๒ พบว่าระดับความเข้มข้นของ
เอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำ

ปฏิกริยามีผลต่อ ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่า ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ฉ.23 และ ฉ.24

ตารางที่ ฉ.23 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินส ต่อ ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค เล็กกว่า 1.5 มม. 10 กรัม	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
10	0.94031 ^a
20	0.96583 ^b
30	0.99432 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.24 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
1	0.71647 ^a
2	0.74644 ^b
3	0.78806 ^c
4	0.88657 ^d
5	0.94107 ^c
6	1.02511 ^f
7	1.13750 ^e
8	1.21601 ^h
9	1.24414 ⁱ

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

2. ภาวะสำหรับเพคตินในการสกัดน้ำพุทราจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม.
 ตารางที่ ๑.25 ผลของระดับความเข้มข้น เพคติน และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของ
 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด(°Brix) ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1-9 ชั่วโมง
 อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

เพคติน หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคติน)	-	5.0000 ± 0.0000
10	1	5.8000 ^a ± 0.0000
	2	5.8333 ^{ab} ± 0.0577
	3	5.9333 ^{bc} ± 0.0577
	4	6.0000 ^{cdc} ± 0.0000
	5	6.0667 ^{dclg} ± 0.0577
	6	6.1333 ^{fghi} ± 0.0577
	7	6.2000 ^{hij} ± 0.0000
	8	6.2333 ^{ijk} ± 0.0577
	9	6.3000 ^{lmn} ± 0.1000
20	1	5.8333 ^{ab} ± 0.0577
	2	5.9333 ^{bc} ± 0.0577
	3	6.0000 ^{adc} ± 0.0000
	4	6.0667 ^{dcf} ± 0.0577
	5	6.1333 ^{fghi} ± 0.0577
	6	6.1667 ^{ghi} ± 0.0577 ¹
	7	6.2667 ^{ijk} ± 0.0577
	8	6.3333 ^{mn} ± 0.0577
	9	6.3333 ^{mn} ± 0.0577
30	1	5.9667 ^{dc} ± 0.0577
	2	6.0333 ^{cdcf} ± 0.0577
	3	6.1000 ^{efgh} ± 0.1000
	4	6.1667 ^{ghi} ± 0.0577

30	5	6.2333 ^{ijk} ± 0.0577
	6	6.3000 ^{lmn} ± 0.1000
	7	6.3667 ⁿ ± 0.0577
	8	6.3667 ⁿ ± 0.0577
	9	6.3667 ⁿ ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ต่อระยะเวลา ในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10, 20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิลิตรที่ช่วงเวลา ระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.165 [*]
เวลา (B)	8	0.254 [*]
AB	16	0.002 [*]
Error	54	0.004

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๑.26 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ๑.27 และ ๑.28

ตารางที่ ๑.27 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินเนส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค ใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
10	6.0556 ^a
20	6.1185 ^b
30	6.2111 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.28 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
1	5.8667 ^a
2	5.9333 ^b
3	6.0111 ^c
4	6.0778 ^d
5	6.1444 ^c
6	6.2000 ^c
7	6.2778 ^f
8	6.3111 ^f
9	6.3333 ^f

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.29 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของความหนืด (cps) ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1-9 ชั่วโมงอุณหภูมิ 45 °C

เพคตินเอส หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	ความหนืด (cps)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	1.7467 ± 0.0058
10	1	1.6867 ^l ± 0.0058
	2	1.6667 ^{k,l} ± 0.0058
	3	1.5833 ^j ± 0.0058
	4	1.4800 ^{efg} ± 0.0100
	5	1.4500 ^{cdc} ± 0.0100
	6	1.4367 ^{bcd} ± 0.0058
	7	1.4267 ^{abc} ± 0.0058
	8	1.4533 ^{def} ± 0.0153
	9	1.5100 ^{ghi} ± 0.0200
20	1	1.5215 ^k ± 0.0115
	2	1.6367 ^j ± 0.0058

20	3	1.5933 ^j ± 0.0115
	4	1.5633 ^{cdc} ± 0.0100
	5	1.4500 ^{bcd} ± 0.0115
	6	1.4333 ^{abc} ± 0.0058
	7	1.4267 ^a ± 0.0058
	8	1.4067 ^{bcd} ± 0.0058
	9	1.4433 ^{fgh} ± 0.0153
30	1	1.4833 ^j ± 0.0153
	2	1.4930 ⁱ ± 0.0058
	3	1.5933 ^{fgh} ± 0.0115
	4	1.5267 ^{dcf} ± 0.0153
	5	1.4833 ^{abc} ± 0.0058
	6	1.4567 ^{ab} ± 0.0058
	7	1.4267 ^{abc} ± 0.0100
	8	1.4133 ^{def} ± 0.0058
	9	1.4300 ^{hi} ± 0.0153

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืด (cps) ต่อระยะเวลาในการย่อย
สลายด้วยเพคตินเข้มข้น 10,20 และ 30 10,20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิลิตรที่ช่วงเวลา
ระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.013
เวลา (B)	8	0.056
AB	16	0.002
Error	54	0.000

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๓.30 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์
เวลาและปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของงเพคตินสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามี

ผลต่อค่าความหนืด เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าความหนืด ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ฉ.31 และ ฉ.32

ตารางที่ ฉ.31 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเอส ต่อความหนืด (cps)

ความเข้มข้นของเพคตินเอส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค ใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม	ความหนืด ในน้ำพุทราเข้มข้น (cps)
30	1.4785 ^a
20	1.4930 ^b
10	1.5215 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.32 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อ
ความหนืด (cps)

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ความหนืด ในน้ำพุทราเข้มข้น (cps)
7	1.4211 ^a
6	1.4256 ^a
5	1.4367 ^a
8	1.4533 ^b
4	1.4622 ^b
9	1.5022 ^c
3	1.5433 ^d
2	1.5956 ^e
1	1.6389 ^f

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.33 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของ
ปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. ที่สกัดได้ที่เวลา
ระหว่าง 1-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 °C

เพคตินเอส หน่วย ต่อเนื้อพุทราที่มีขนาด	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาด อนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. (%)
---	---------------------	---

อนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม		
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	25.7500 ± 0.3859
10	1	48.6967 ^a ± 0.1266
	2	53.7867 ^c ± 0.3980
	3	59.9467 ^c ± 0.3259
	4	65.6800 ^b ± 0.3470
	5	70.0233 ^h ± 0.3053
	6	74.4233 ⁱ ± 0.4105
	7	77.7600 ^k ± 0.4789
	8	81.8200 ^m ± 0.3716
	9	82.6933 ^{mn} ± 0.4027
20	1	51.4233 ^b ± 0.3213
	2	56.8533 ^d ± 0.3750
	3	63.3033 ^f ± 0.6045
	4	69.7833 ^h ± 0.5162
	5	74.2767 ^j ± 0.7276
	6	76.8933 ^k ± 0.4854
	7	80.0567 ^l ± 0.2909
	8	83.4500 ^{no} ± 0.4551
	9	83.8833 ^{no} ± 0.4005
30	1	54.8867 ^c ± 0.2957
	2	60.1233 ^c ± 0.2838
	3	66.1533 ^b ± 0.7245
	4	71.6533 ⁱ ± 0.4070
	5	76.5233 ^k ± 0.6568
	6	80.1033 ^l ± 0.6793
	7	83.7100 ^{no} ± 0.2921
	8	84.3667 ^o ± 0.3953
	9	84.4733 ^o ± 0.8135

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. ต่อระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10, 20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิลิตรที่ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	185.619 ^a
เวลา (B)	8	1217.861 ^a
AB	16	2.730 ^a
Error	54	0.220

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๓.34 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสรวมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อค่าปริมาณน้ำคั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณน้ำคั้น ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ๓.35 และ ๓.36

ตารางที่ ๓.35 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม.

ความเข้มข้นของเพคตินเนส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค ใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม	ปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค ใหญ่กว่า 1.5 มม. (%)
10	68.3144 ^a
20	71.1026 ^b
30	73.5548 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.36 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม.

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ปริมาณน้ำคั้นจากเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาคใหญ่ กว่า 1.5 มม. 10 กรัม (%)
1	51.6688 ^a
2	56.9211 ^b
3	63.1344 ^c

4	69.0388 ^d
5	73.6077 ^c
6	77.1400 ^f
7	80.5088 ^b
8	83.2122 ^h
9	83.6833 ^h

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.37 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเอส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของ ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้นที่เวลาระหว่าง 1- 9 ชั่วโมงอุณหภูมิ 45 °C

เพคตินเอส หน่วย ต่อหน่วยต่อเนื้อพุทราที่มี ขนาดอนุภาคใหญ่กว่า 1.5 มม. 10 กรัม	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเอส)	-	0.7573 ± 0.00445
10	1	0.83787 ^a ± 0.00474
	2	0.86980 ^b ± 0.00665
	3	0.92900 ^c ± 0.00565
	4	1.02127 ^h ± 0.00732
	5	1.13020 ^k ± 0.00483
	6	1.18847 ^m ± 0.00404
	7	1.21730 ⁿ ± 0.00380
	8	1.23783 ^o ± 0.00680
	9	1.25873 ^q ± 0.00316
20	1	0.87370 ^{bc} ± 0.00483
	2	0.88830 ^c ± 0.00617
	3	0.94823 ^f ± 0.00516
	4	1.04020 ⁱ ± 0.00444
	5	1.14867 ^l ± 0.00430
	6	1.20733 ^h ± 0.00606

20	7	1.23903 ^{op} ± 0.00541
	8	1.25553 ^{pqi} ± 0.00291
	9	1.26667 ^{qr} ± 0.00495
30	1	0.90770 ^d ± 0.00572
	2	0.94827 ^f ± 0.00522
	3	0.97870 ^b ± 0.00697
	4	1.07237 ^l ± 0.00355
	5	1.15997 ^l ± 0.00451
	6	1.21887 ^h ± 0.00791
	7	1.25043 ^{pqr} ± 0.00559
	8	1.26713 ^{qr} ± 0.00381
	9	1.27927 ^r ± 0.00381

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้นต่อ
ระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10, 20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิลิตรที่
ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.013
เวลา (B)	8	0.224
AB	16	0.000
Error	54	0.00002786

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๓.38 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์
เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามี
ผลต่อค่าปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของ
เอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ๓.39
และ ๓.40

ตารางที่ จ.39 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินส ต่อ

ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินส หน่วยต่อเนื้อพุทราที่มีขนาดอนุภาค ใหญ่กว่า 1.5 มม.10 กรัม	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
10	1.07672 ^a
20	1.09641 ^b
30	1.12030 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ จ.40 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อ

ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
1	0.87309 ^a
2	0.90212 ^b
3	0.95198 ^c
4	1.04461 ^d
5	1.14627 ^e
6	1.20489 ^f
7	1.23559 ^b
8	1.25350 ^h
9	1.26822 ⁱ

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

3. ภาวะสำหรับเพคตินสในการสกัดน้ำพุทราจากพุทราบดทั้งผล

ตารางที่ จ.41 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของ

ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix) ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1-9 ชั่วโมง

อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

เพคตินส (หน่วย ต่อพุทราบดทั้งผล 10 กรัม)	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินส)	-	4.9333 ± 0.1155

เพคตินเอส (หน่วย ต่อพืชรอบคั้งผล 10 กรัม)	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)
10	1	5.6667 ^a ± 0.0577
	2	5.7333 ^{ab} ± 0.0577
	3	5.8333 ^{abc} ± 0.0577
	4	5.9333 ^{cd} ± 0.0577
	5	5.9667 ^{cdc} ± 0.0577
	6	6.0000 ^{cdcf} ± 0.0000
	7	6.0667 ^{dcfg} ± 0.0577
	8	6.1333 ^{cfg} ± 0.0577
	9	6.2000 ^{gh} ± 0.1000
20	1	5.8667 ^{bc} ± 0.1155
	2	5.9333 ^{cd} ± 0.0577
	3	6.0000 ^{cdcf} ± 0.0000
	4	6.0667 ^{dcfg} ± 0.0577
	5	6.1000 ^{dclg} ± 0.0000
	6	6.1333 ^{cfg} ± 0.0577
	7	6.1667 ^{fg} ± 0.0577
	8	6.2333 ^{gh} ± 0.0577
	9	6.2333 ^{gh} ± 0.0577
30	1	6.0000 ^{cdcf} ± 0.0000
	2	6.0667 ^{dcfg} ± 0.0577
	3	6.1667 ^{fg} ± 0.0577
	4	6.2000 ^{gh} ± 0.0000
	5	6.2333 ^{gh} ± 0.0577
	6	6.2667 ^h ± 0.0577
	7	6.2667 ^h ± 0.0577
	8	6.2667 ^h ± 0.0577
	9	6.2667 ^h ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.42 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ต่อระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10, 20 และ 30 หน่วยต่อมิลลิตรที่ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.404 ^a
เวลา (B)	8	0.159 ^a
AB	16	0.007 ^a
Error	54	0.004

* แสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๑.42 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ๑.43 และ ๑.44

ตารางที่ ๑.43 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินเนส (หน่วยต่อพุทราบดทั้งหมด 10 กรัม)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
10	5.9481 ^a
20	6.0815 ^b
30	6.1926 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.44 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น.

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
1	5.8444 ^a
2	5.9111 ^b
3	6.0000 ^c
4	6.0667 ^d

5	6.1000 ^{dc}
6	6.1333 ^{cf}
7	6.1667 ^{fe}
8	6.2111 ^{gh}
9	6.2333 ^h

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.45 ผลของระดับความเข้มข้น เพคติน และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของความหนืด (cps) ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1-9 ชั่วโมงอุณหภูมิ 45 °C

เพคติน (หน่วย ต่อพวกราบคทั้งผล 10 กรัม)	เวลา (ชั่วโมง)	ความหนืด (cps)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคติน)	-	2.3433 ± 0.0153
10	1	2.2367 ^o ± 0.0058
	2	2.1567 ⁿ ± 0.0058
	3	2.0867 ^m ± 0.0115
	4	2.0033 ^l ± 0.0058
	5	1.8967 ^j ± 0.0208
	6	1.7933 ^h ± 0.0115
	7	1.7333 ^{fe} ± 0.0115
	8	1.6367 ^d ± 0.0115
	9	1.5833 ^c ± 0.0252
20	1	2.1733 ⁿ ± 0.0115
	2	2.0733 ^l ± 0.0115
	3	1.9600 ^l ± 0.0173
	4	1.8733 ^u ± 0.0058
	5	1.7667 ^{eh} ± 0.0115
	6	1.6833 ^c ± 0.0058
	7	1.5400 ^{ab} ± 0.0173
	8	1.5067 ^a ± 0.0058
	9	1.5533 ^{bc} ± 0.0153
30	1	2.0867 ^m ± 0.0153

30	2	1.9567 ^k ± 0.0115
	3	1.9133 ^l ± 0.0115
	4	1.8433 ^l ± 0.0058
	5	1.7167 ^{ef} ± 0.0115
	6	1.5467 ^{abc} ± 0.0115
	7	1.5167 ^{ah} ± 0.0058
	8	1.56300 ^{ab} ± 0.0100
	9	1.5500 ^{bc} ± 0.0173

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ จ.46 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความหนืด (cps) ต่อระยะเวลาในการย่อย
สลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10,20 และ 30 ที่ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง
อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.187 [*]
เวลา (B)	8	0.472 [*]
AB	16	0.004 [*]
Error	54	0.000

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ จ.46 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อค่าความหนืด เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าความหนืด ได้ผลยืนยันดังตารางที่ จ.47 และ จ.48

ตารางที่ จ.47 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อ
ความหนืด (cps)

ความเข้มข้นของเพคตินเนส (หน่วยต่อเนื้อพวทราบด 10 กรัม)	ความหนืด ในน้ำพวทร่าเข้มข้น (cps)
30	1.7400 ^a
20	1.7922 ^b
10	1.9030 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.48 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อ

ความหนืด (cps)

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ความหนืด ในน้ำพุทราเข้มข้น (cps)
8	1.5578 ^a
9	1.5622 ^a
7	1.5967 ^b
6	1.6744 ^c
5	1.7933 ^d
4	1.9067 ^c
3	1.9867 ^f
2	2.0622 ^b
1	2.1656 ^h

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ฉ.49 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินเนส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของ

ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา ที่สกัดได้ที่เวลาระหว่าง 1- 9 ชั่วโมงอุณหภูมิ 45 °C

เพคตินเนส (หน่วย ต่อพุทราบดแห้งผล 10 กรัม)	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา (%)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินเนส)	-	9.8666 ± 0.5250
10	1	31.8933 ^a ± 0.6160
	2	36.4433 ^b ± 0.2801
	3	39.9467 ^d ± 0.3496
	4	45.7667 ^e ± 0.4177
	5	51.7800 ^h ± 0.5500
	6	57.7633 ^j ± 0.4022
	7	63.7400 ⁱ ± 0.3800
	8	67.8033 ^m ± 0.2403
	9	69.5100 ⁿ ± 0.2488
20	1	35.4167 ^b ± 0.4278
	2	39.5933 ^d ± 0.1888

20	3	44.7267 ^f ± 0.4278
	4	51.0433 ^h ± 0.3612
	5	56.6533 ^j ± 0.5958
	6	62.4633 ^k ± 0.2996
	7	66.6333 ^m ± 0.1790
	8	70.8767 ^o ± 0.1888
	9	72.4467 ^p ± 0.3808
30	1	38.2267 ^c ± 0.2550
	2	41.8533 ^e ± 0.3855
	3	46.8233 ^b ± 0.3365
	4	55.0567 ⁱ ± 0.4203
	5	61.8233 ^k ± 0.3400
	6	66.8567 ^m ± 0.4067
	7	72.7667 ^p ± 0.3787
	8	73.5500 ^{pq} ± 0.3251
	9	74.1900 ^q ± 0.3477

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.50 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา ต่อระยะเวลาในการย่อย
สลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10, 20 และ 30 ที่ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง
อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	368.946 [*]
เวลา (B)	8	1731.778 [*]
AB	16	3.606 [*]
Error	54	0.142

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ ๓.50 พบว่าระดับความเข้มข้นของ
เอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำ
ปฏิกิริยามีผลต่อค่าปริมาณน้ำคั้น เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลระดับความเข้มข้นของ
เอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณน้ำคั้น ได้ผลยืนยันดังตารางที่ ๓.51 และ ๓.52

ตารางที่ ๓.51 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินส ต่อ

ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา

ความเข้มข้นของเพคตินส (หน่วยต่อเนื้อพุทราบด 10 กรัม)	ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา (%)
10	51.6274 ^a
20	55.5393 ^b
30	59.0163 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.52 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดนำพุทราเข้มข้นต่อ

ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา

เวลาในการสกัดนำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	ปริมาณน้ำคั้นจากพุทรา (%)
1	35.1789 ^a
2	39.2967 ^b
3	43.8322 ^c
4	50.6222 ^d
5	56.7522 ^c
6	62.3611 ^f
7	67.7133 ^e
8	70.7433 ^h
9	72.0489 ⁱ

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๓.53 ผลของระดับความเข้มข้น เพคตินส และเวลาในการทำปฏิกิริยา ต่อค่าเฉลี่ยของปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้นที่เวลาระหว่าง 1- 9 ชั่วโมงอุณหภูมิ 45 °C

เพคตินส (หน่วย ต่อพุทราบดทั้งผล 10 กรัม)	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
ชุดควบคุม (ไม่มีเพคตินส)	-	0.61866 ± 0.00529
10	1	0.71870 ^a ± 0.00581
	2	0.76403 ^b ± 0.01052
	3	0.82377 ^d ± 0.00778

10	4	$0.89833^f \pm 0.00615$
	5	$0.96573^{hi} \pm 0.00823$
	6	$1.03267^k \pm 0.00876$
	7	$1.10010^l \pm 0.00694$
	8	$1.16880^{no} \pm 0.00440$
	9	$1.18893^{op} \pm 0.00412$
20	1	$0.73937^a \pm 0.00443$
	2	$0.79337^c \pm 0.00515$
	3	$0.85850^c \pm 0.00632$
	4	$0.92240^b \pm 0.00740$
	5	$0.98500^{ij} \pm 0.00619$
	6	$1.05340^k \pm 0.00728$
	7	$1.13017^m \pm 0.00894$
	8	$1.18777^{op} \pm 0.00407$
	9	$1.20300^{pq} \pm 0.00471$
30	1	$0.76847^b \pm 0.00708$
	2	$0.83863^{dc} \pm 0.00432$
	3	$0.88857^f \pm 0.00554$
	4	$0.94917^h \pm 0.00441$
	5	$1.00280^j \pm 0.01208$
	6	$1.08783^l \pm 0.00529$
	7	$1.16197^n \pm 0.00703$
	8	$1.20100^{pq} \pm 0.00694$
	9	$1.21600^q \pm 0.00473$

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ น.54 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้นต่อระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเนสเข้มข้น 10, 20 และ 30 ที่ช่วงเวลาระหว่าง 0-9 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
ความเข้มข้นของเอนไซม์ (A)	2	0.017 ^a
เวลา (B)	8	0.257 ^a
AB	16	0.000 ^a
Error	54	0.00004576

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ น.54 พบว่าระดับความเข้มข้นของเอนไซม์ เวลา และปัจจัยร่วมระหว่างระดับความเข้มข้นของเพคตินเนสร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเอนไซม์และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น ได้ผลยืนยันดังตารางที่ น.55 และ น.56

ตารางที่ น.55 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของระดับความเข้มข้นของเพคตินเนส ต่อ

ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น

ความเข้มข้นของเพคตินเนส (หน่วยต่อพุทราบดทั้งหมด 10 กรัม)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
10	0.96234 ^a
20	0.98589 ^b
30	1.01272 ^c

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ น.56 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้นต่อ

ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ของน้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น (ชั่วโมง)	น้ำตาลรีดิวซ์ในน้ำพุทราเข้มข้น (Reducing Sugar)
1	0.74218 ^a
2	0.79868 ^b
3	0.85694 ^c
4	0.92330 ^d
5	0.98451 ^e

6	1.05797 ^f
7	1.13074 ^e
8	1.18586 ^h
9	1.20264 ⁱ

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการศึกษากระบวนการแปรรูปแบบต่าง ๆ ร่วมกับการใช้เพคตินส ในการสกัดน้ำพุทราเข้มข้น ตารางที่ จ.57 ผลของกระบวนการแปรรูปแบบต่าง ๆ ร่วมกับเพคตินส 10 หน่วย ที่เวลาในการทำ ปฏิริยาต่อค่าเฉลี่ยของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุทราเข้มข้น ที่ระยะเวลา ระหว่าง 1 – 6 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

กระบวนการแปรรูป (หน่วยต่อกากพุทรา)	เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ทั้งหมด (°Brix)
กากพุทรา	0	4.7667 ± 0.0577
	1	4.9333 ± 0.0577
	2	4.9667 ± 0.0577
	3	5.1000 ± 0.1000
	4	5.1333 ± 0.0577
	5	5.1333 ± 0.0577
	6	5.2333 ± 0.1000
กากพุทรา ร่วมกับการนึ่งความดัน	0	5.1333 ± 0.0577
	1	5.2667 ± 0.0577
	2	5.3000 ± 0.0000
	3	5.4000 ± 0.0000
	4	5.5667 ± 0.0577
	5	5.6667 ± 0.0577
	6	5.8333 ± 0.0577
กากพุทรา ร่วมกับการบด	0	5.2333 ± 0.0577
	1	5.4000 ± 0.0000
	2	5.5667 ± 0.0577
	3	5.7667 ± 0.0577
	4	5.8000 ± 0.0000

กากพุดรา ร่วมกับ การบด	5	5.8667 ± 0.0577
	6	5.9333 ± 0.0577
กากพุดรา ร่วมกับ การนึ่งความดัน และการบด	0	5.4000 ± 0.1000
	1	5.5667 ± 0.0577
	2	5.7000 ± 0.1000
	3	5.9000 ± 0.1000
	4	5.9667 ± 0.0577
	5	6.0000 ± 0.0000
	6	6.1000 ± 0.1000

ตารางที่ จ.58 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของกระบวนการแปรรูปต่อระยะเวลาในการย่อยสลายด้วยเพคตินเอสที่ช่วงเวลาระหว่าง 0 – 6 ชั่วโมง อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส

Source	df	Mean Square
กระบวนการแปรรูป (A)	3	2.317 [*]
เวลา (B)	6	0.618 [*]
AB	18	0.013 [*]
Error	56	0.004

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งปรากฏในตารางที่ จ.58 พบว่ากระบวนการแปรรูปเวลาและปัจจัยร่วมระหว่างกระบวนการแปรรูป ร่วมกับระยะเวลาในการทำปฏิกิริยามีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ เมื่อพิจารณาข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของกระบวนการแปรรูป และระยะเวลาในการย่อยที่มีต่อค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ได้ผลยืนยันดังตารางที่ จ.59 และ จ.60 ตารางที่ จ.59 ข้อมูลทางสถิติของกระบวนการแปรรูปต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุดราเข้มข้น

กระบวนการแปรรูป	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ในน้ำพุดราเข้มข้น (°Brix)
กากพุดรา	5.0381 ^a
กากพุดรา ร่วมกับ การนึ่งความดัน	5.4524 ^b
กากพุดรา ร่วมกับ การบด	5.6524 ^c
กากพุดรา ร่วมกับ การนึ่งความดัน และการบด	5.8048 ^d

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ ๑.60 ข้อมูลทางสถิติของอิทธิพลของเวลาในการแปรรูปต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ใน
น้ำพุทราเข้มข้น

เวลาในการแปรรูป (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ในน้ำพุทราเข้มข้น (°Brix)
0	5.1333 ^a
1	5.2917 ^b
2	5.3833 ^c
3	5.5417 ^d
4	5.6167 ^c
5	5.6667 ^c
6	5.7750 ^f

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

การศึกษากระบวนการแปรรูปน้ำพุทราโดยใช้เอนไซม์แบบต่อเนื่อง

รอบการสกัดน้ำพุทรา รอบที่ 1

ตารางที่ ๑.61 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยใช้เอนไซม์ รอบที่ 1

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	13.6000 ^a ± 0.0000
1	13.8333 ^b ± 0.0577
2	14.0667 ^c ± 0.0577
3	14.2333 ^d ± 0.0577
4	14.3667 ^c ± 0.0577
5	14.4667 ^{c,f} ± 0.1000
6	14.5000 ^f ± 0.0577
7	14.5333 ^f ± 0.0577
8	14.5333 ^f ± 0.3283

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รอบการสกัดน้ำพุทรา รอบที่ 2

แบ่งออกเป็น 2 การทดลอง คือ

2.2 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 1 จำนวน 100 กรัม มาเติมเอนไซม์ Pectinex Ultra SP-L® เพิ่มเข้าไป 100 หน่วย

ตารางที่ ๘.62 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป รอบที่ 2

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	14.5333 ^a ± 0.3283
1	14.5333 ^a ± 0.3283
2	14.5333 ^a ± 0.3283
3	14.5333 ^a ± 0.3283
4	14.5333 ^a ± 0.3283
5	14.5333 ^a ± 0.3283

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

2.2 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 1 จำนวน 100 กรัม มาเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไปอีก 100 กรัม

ตารางที่ ๘.63 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไป รอบที่ 2

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	14.5333 ^a ± 0.0577
1	14.7333 ^b ± 0.0577
2	14.9000 ^c ± 0.1000
3	15.0000 ^c ± 0.1000
4	15.0000 ^c ± 0.1000
5	15.0000 ^c ± 0.1000

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รอบการสกัดน้ำพุทรา รอบที่ 3

แบ่งออกเป็น 2 การทดลอง คือ

3.1 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 2 จำนวน 100 กรัม มาเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป

ตารางที่ ๑.64 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป รอบที่ 3

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	15.0000 ^a ± 0.1000
1	15.0000 ^a ± 0.1000
2	15.0000 ^a ± 0.1000
3	15.0000 ^a ± 0.1000
4	15.0000 ^a ± 0.1000
5	15.0000 ^a ± 0.1000

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

3.2 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 2 จำนวน 100 กรัม มาเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไปอีก 100 กรัม

ตารางที่ ๑.65 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไป รอบที่ 3

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	15.0000 ^a ± 0.1000
1	15.2000 ^b ± 0.1000
2	15.3333 ^{bc} ± 0.1155
3	15.3667 ^c ± 0.0577
4	15.3667 ^c ± 0.0577
5	15.3667 ^c ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รอบการสกัดน้ำพุทรา รอบที่ 4

แบ่งออกเป็น 2 การทดลอง คือ

4.1 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 3 จำนวน 100 กรัม มาเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป

ตารางที่ ๑.66 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป รอบที่ 4

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	15.3667 ^a ± 0.0577
1	15.4667 ^a ± 0.0577
2	15.6000 ^b ± 0.0000
3	15.7000 ^{bc} ± 0.1000
4	15.7667 ^c ± 0.0577
5	15.7667 ^c ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

4.2 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 3 จำนวน 100 กรัม มาเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไปอีก 100 กรัม

ตารางที่ ๑.67 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไป รอบที่ 3

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	15.3667 ^a ± 0.0577
1	15.3667 ^a ± 0.0577
2	15.3667 ^a ± 0.0577
3	15.3667 ^a ± 0.0577
4	15.3667 ^a ± 0.0577
5	15.3667 ^a ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รอบการสกัดน้ำพุทรา รอบที่ 5

แบ่งออกเป็น 2 การทดลอง คือ

5.1 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 4 จำนวน 100 กรัม มาเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป

ตารางที่ ๘.68 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเอนไซม์เพิ่มเข้าไป รอบที่ 5

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	15.7667 ^a ± 0.0577
1	15.7667 ^a ± 0.0577
2	15.7667 ^a ± 0.0577
3	15.7667 ^a ± 0.0577
4	15.7667 ^a ± 0.0577
5	15.7667 ^a ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

5.2 นำพุทราที่ได้จากการสกัดรอบที่ 4 จำนวน 100 กรัม มาเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไปอีก 100 กรัม

ตารางที่ ๘.69 รอบการสกัดน้ำพุทราโดยเติมเนื้อพุทราใหม่ลงไป รอบที่ 3

เวลา (ชั่วโมง)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายได้ (°Brix)
0	15.7667 ^a ± 0.0577
1	15.9333 ^b ± 0.0577
2	15.9667 ^{bc} ± 0.0577
3	16.0667 ^{cd} ± 0.0577
4	16.1333 ^d ± 0.0577
5	16.1333 ^d ± 0.0577

a,b,...ตัวเลขที่อักษรกำกับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย ชีระ มีโอภาสมงคล เกิดเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2523 ภูมิลำเนาจังหวัดสุโขทัย ได้รับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในปีการศึกษา 2544 และในปี 2545 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย